

Хоменчук В.М., слухач
Рівненського відділення
наукового інституту заочного навчання
Національної академії внутрішніх справ
6-го курсу
Навчально-

УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Інтеграція міжнародних економічних відносин відбувається на основі лібералізації зовнішніх ринків товарів та послуг, скасування обмежень міжнародного руху капіталів, затвердження системи вільного курсоутворення тощо. На фоні формування глобально- інтегрованої економіки та ринків капіталу створюється єдиний світовий ринок фінансових послуг. На думку багатьох фахівців, за рівнем інтеграції фінансова сфера нині випереджає всі сфери реальної економіки [1].

За таких умов, коли накопичених капіталів індустріально розвиненим країнам не вистачає для розв'язання цілого комплексу світових проблем, глобальна фінансова система допомагає у їх вирішенні. До таких глобальних проблем відносять: захист навколишнього природного середовища, подолання нестачі енергоресурсів, фінансування міграції населення до промислово- розвинених країн тощо [2].

Інтернаціоналізація та інтеграція міжнародних фінансових ринків призводять до збільшення міжнародної мережі фінансових інститутів та корпорацій, в тому числі інвестиційних банків. Важливою перевагою найбільших інвестиційних банків є глобальний характер їх діяльності. Саме тому основною тенденцією розвитку банківської та фінансово-кредитної системи стає формування глобальної олігополії.

На сьогодні світова фінансова система є недостатньо регульованою. Через це існує реальна небезпека розгортання глобальних фінансово-економічних криз. Зростання розмірів та інтеграції фінансових ринків обумовлює той факт, що будь-яка потужна фінансова криза має глобальні наслідки. В умовах транснаціоналізації та світової інтеграції недостатньо зусиль однієї країни, чи навіть групи країн для запобігання кризових ситуацій. Тому основним завданням наднаціонального фінансового регулювання є недопущення світової кризи в одну із найуразливіших сфер світової економічної системи - фінансову [3].

Стосовно ж України, то варто підкреслити, що подальший розвиток та удосконалення функціонування фінансового ринку в державі, вимагають реалізації комплексу заходів у контексті таких пріоритетних напрямів як: а) формування ефективної нормативно-правової бази, яка б відповідала сучасному стану фінансового ринку, здійснювала б коригуючий вплив згідно із пріоритетами розвитку економіки України; б) підвищення інвестиційної якості інструментів фінансового ринку, що дозволило б привернути увагу емітентів та інвесторів високою

відповідністю їх інтересам, та підвищило б конкурентоспроможність цінних паперів на фондовому ринку; в) удосконалення інституційної структури фінансового ринку з метою диверсифікації його ресурсної бази та залучення заощаджень населення до реального сектору економіки.

Крім цього, потрібно зміцнити інститут державності в Україні та вдосконалити економічні інститути, а також посилити координуючу участь держави в національному господарстві з ефективним використанням економічних інститутів. На першій стадії необхідно посилити верховенство державного регулювання з метою впорядкування нормативно-правової бази на фінансовому ринку. Надалі слід, як це практикується в економічно розвинених країнах, здійснити перехід до дерегулювання і передачу прав на виконання регуляторних функцій суб'єктам мікрорівня. Для цього державі потрібно подолати низку важливих проблем, які залишаються нерозв'язаними в регулюванні національного фінансового ринку з наявністю яких він неспроможний ефективно виконувати свої функції, зокрема: 1) недостатній розвиток нормативно-правової бази, на основі якої повинна встановлюватись відповідальність за правопорушення на фінансовому ринку, а також ліквідація неузгодженості вже прийнятих нормативно-правових актів між собою; 2) недостатній обсяг повноважень органів державного регулювання та нагляду за застосуванням санкцій і притягненням до відповідальності юридичних і фізичних осіб за порушення вимог законодавства; 3) слабка координація дій органів державного регулювання та нагляду між собою, а також цих органів з правоохоронними органами та саморегулювальними організаціями; 4) недостатність обігового капіталу та низький рівень професійної підготовки працівників значної частини небанківських фінансових установ; 5) відсутність прозорого законодавства та якісної системи обліку, звітності, розкриття інформації та нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ, що значно обмежує можливості потенційних інвесторів та споживачів фінансових послуг стосовно якісного відбору фінансових установ; 6) частина небанківських фінансових установ (зокрема довірчі товариства, інвестиційні та пенсійні фонди, інші фінансові установи) викликають певну недовіру з боку інвесторів та історично мають досить негативну репутацію [4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кузнецов О.В. Валютна інтеграція в умовах фінансової глобалізації: реалії та перспективи України // Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський та ін. - К. : Либідь, 2002. - С. 382-406.
2. Луцишин З.О. Сучасна трансформація світового фінансового середовища // Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С. Філіпенко, В.С. Будки, А.С. Гальчинський та ін. - К. : Либідь, 2002. - С. 346-347.
3. Чубань В.С. Перспективи розвитку "ринку ведмедів" на фондовому ринку України // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. Випуск 15. - Черкаси: ЧДТУ, 2005. - С. 213-217.

4. Стукало Н.В. Особливості розвитку міжнародних фінансових ринків в умовах глобалізації // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. Випуск 202 : В 4 т. Том IV. - Дніпропетровськ : ДНУ, 2005. - С. 853-857.

Отрішко В.Г., слухач VI курсу Полтавського відділення Навчально- наукового інституту заочного навчання Національної академії внутрішніх справ

РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ У РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Фондовий ринок в Україні виник у достатньо специфічних макроекономічних умовах. Його основними рисами були розпад неринкових зв'язків в економіці країни та висока інфляція, що мала місце протягом досить тривалого часу.

У свою чергу, світовий фондовий ринок є однією із основних складових міграції капіталів на міждержавному рівні. Водночас, притік фінансових ресурсів до країни з перехідною економікою надає можливість вирішувати складні соціально-економічні питання, несвоєчасне вирішення яких може призвести до міжнаціональних вибухів, соціальних потрясінь та політичних конфліктів. Одну з головних ролей щодо надходжень інвестиційних капіталів через фондовий ринок відіграють фінансові посередники.

Для виконання практичних дій з цінними паперами фінансовим посередникам необхідно передбачити їх наслідки, оцінити очікуваний результат як від операцій з цінними паперами, так і розвитку всієї системи відносин з цінними паперами. Обов'язковими умовами ефективної діяльності фінансових посередників на фондовому ринку виступає вміння прогнозування, а також наукове обґрунтування тактики і стратегії обігу цінних паперів. Одне з ключових місць у цих питаннях займають перспективи та тенденції розвитку міжнаціонального фондового ринку.

Тенденція міжнаціонального фондового ринку - найважливіший напрямок його розвитку та правового регулювання відносин щодо купівлі-продажу цінних паперів у майбутньому, де врахований попередній і нинішній стан ринку. Тенденція дає загальний прогноз стану міжнаціонального фондового ринку і дозволяє визначити головні орієнтири діяльності з ринковими активами.

Однією з основних тенденцій розвитку правових засад національного фондового ринку є зближення стандартів його функціонування з загальносвітовими. Участь України в міжнародних інтеграційних процесах супроводжується адаптацією всіх державних і приватних інститутів до правил та норм, що ефективно діють у розвинених країнах. Це в першу чергу відноситься до фінансових інструментів економічного зростання та цінних паперів зокрема.

Одночасно з цим відбувається виділення економічного простору України і її ролі в міжнаціональній господарській системі. Тому ще однією із найважливіших тенденцій національного